

Н. М. Кравцова, О. Д. Придаток

УКРАЇНСЬКА МОВА

2

2 ЧАСТИНА

Схвалено для використання
у загальноосвітніх навчальних закладах

Видавництво

«Підручники
Господарки»

82. Виконай завдання на вибір.

- Запиши слова, постав наголос. За потреби користуйся словником.

Одинадцять, чотирнадцять, виразно.

- Утвори та запиши слова. В утворених словах постав наголос. За потреби користуйся словником.

пикрова, їнраськаук, тачиння.

83. 1. Прочитай вірш, доповнюючи пропуски назвами професій.

Посуд ліпить нам ... (рачног),
в кузні трудиться ... (ьлавок),
(актсируднаб) ... гарно грає,
а ... (яниртсйам) — вишиває.
За кермом сидить ... (рефош).
Нашій грі кінець тепер.

Валентина Романова

2. Запиши слова — назви професій. Постав наголос. За потреби користуйся словником.
3. Підкресли слово, яке відповідає звуковій моделі

84. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

УРОК РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ. ТЕМА «ДРУЖБА»

85. 1. Проскануйте QR-код та перегляньте мультфільм «Струмочок».

2. Дайте відповіді на запитання.

1. Де протікав Струмочок?
2. За чим він спостерігав?
3. На кого хотів бути схожим Струмочок?
4. Яка ідея виникла в Жабки?
5. Чи здійснилися мрії Струмка?
6. Що трапилося з рослинами і тваринами?

3. Яке прислів'я виражає зміст мультфільму?

1. Усі за одного, а один за всіх, тоді й у справі буде успіх.
2. Друзі пізнаються в біді.
3. Без гарного друга не дізнаєшся своїх помилок.

4. Запиши це прислів'я.

86. 1. Розглянь малюнок.

2. Як ви гадаєте, про що розмовляють Струмочок і Жабка? Складіть діалог за малюнком.

87. 1. Прочитай подані слова і сполучення слів. Випиши слова, які ти використаєш у своїй розповіді.

Струмочок, ставок, верба, калина, рибка, трава, жабка, гатка, місток, як тітка Річка, як дядько Ставок, стану в пригоді.

2. Побудуй і запиши речення.

* *Гатка* — споруда, що перегороджує річку.

88. 1. Прочитайте вірш. Що спільне, а що відмінне у вірші й мультфільмі?

Струмок

— Ти куди біжиш, струмок?
 — Через поле у ярк.
 — І зупинишся в ярку?
 — Ні, звідтіль — в Десну-ріку!
 — А з Десни-ріки куди?
 — До Дніпрової води.
 Попливу Дніпром у море,
 в море Чорне, неозоре.

Варвара Гринько

2. Прочитайте діалог, дотримуючись інтонації.

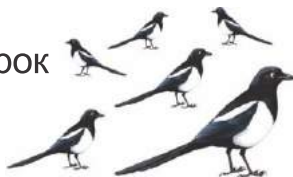
89. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

90. 1. Прочитайте скоромовку. Який звук найчастіше повторюється? Позмагайтеся, хто швидше прочитає або промовить скоромовку.

Хитру сороку піймати морока, а на сорок сорок — сорок морок.

2. Яке слово найчастіше повторюється?

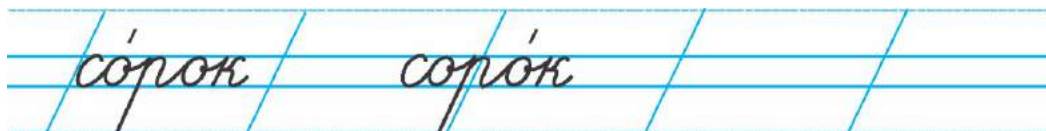
91. Досліді, як змінюється значення слова.

Крок 1. Знайди слова, які складаються з однакових букв.

Крок 2. Що ці слова означають?

Крок 3. Від чого змінилося значення слова?

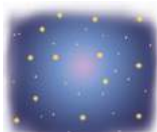
Наголос може змінити значення слова.

92. 1. Розглянь малюнки. Що на них зображено?

сіяти

сіяти

2. Дай відповіді на питання.

Що час робити землеробам навесні?

Що почали робити зорі?

Що цікавого ти помітив (помітила)?

Що допомогло відрізнити значення кожного слова?

сіяти — сіяти

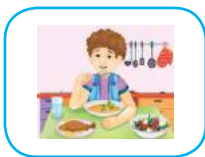
93. 1. Розгляньте малюнки. Що в них спільного? Складіть речення за кожним малюнком.

сім'я

сім'я

обід

обід

2. Чому однакові слова мають різне значення? Запишіть слова парами, поставте наголос.

94. 1. Прочитай і спиши речення.

Годі **плакати**, усміхніться. На стіні висять **плакати**.
Вдалині видніються **гори**. **Гори**, ясна зіронько, високо у небі.

2. Випиши виділені слова парами. Постав наголос. Що змінює значення кожного слова в парі?

95. 1. Прочитай вірш.

Двоє хлопців, два **брати**,
кладуть речі в рюкзаки.
Будем **брати** необхідне,
що в поході нам потрібне.
Мандруватимем завзято,
вражень матимем багато.

Валентина Романова

2. Випиши виділені слова парами та постав наголос. Що вони означають?

96. Перевір себе.

1. Щоб визначити наголос, потрібно
 - а) промовити слово по складах
 - б) перепитати слово
2. Наголос — це виділення складу в слові
 - а) посиленням голосу
 - б) пониженням голосу
3. Наголос — це значок над літерою, яка позначає
 - а) приголосний звук
 - б) голосний звук
4. В односкладових словах
 - а) наголос ставлять
 - б) наголос не ставлять.

97. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ

98. 1. Розгадай ребус.

герой

герой
 ← хоробра людина персонаж твору →

2. Чи можна Котигорошка назвати героєм? Чому?

99. 1. Прочитай прислів'я. Як ти їх розумієш?

У труді народжуються герої. Сила героя не в м'язах, а в серці. Нема ріки без берегів, а героя — без народу.

2. Спиши одне прислів'я (на вибір).

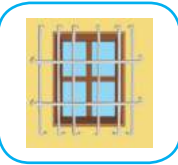
100. Прочитайте скоромовку, правильно вимовляючи звук [г]. Позмагайтеся, хто швидше прочитає скоромовку.

Грізно грима грім горою —
гонить гомін градобою.
Гнеться груш гнучке гілля.
Гонить гуси Гнат: — Гиля!

Володимир Лучук

101. 1. Назви предмети, зображені на малюнках. Правильно вимовляй звук [г] у словах.

Слова для довідок: ґанок, ґрати, ґніт, ґудзики, ґава.

2. Запиши слова. Підкресли слово, яке відповідає на питання хто? Склади з ним речення.

102. Досліді, як змінилося значення слова від зміни букв «ге» — «ґе».

Крок 1. Прочитай слова:

ґрати — грати.

Крок 2. Що означає кожне слово?

Крок 3. Склади речення з кожним словом.

Цікаво знати!

Букву «ґ» почали масово використовувати лише в 90-х роках минулого століття.

103. 1. Прочитайте вірш. Що святкував ґедзик? Як ви гадаєте, чому в ґедзика багато друзів?

На горісі ґедзь гудів —
 комар в гості прилетів.
 Внизу гуси ґелґотали,
 ґедзю теплих літ бажали.
 Аґрус вітами хитав,
 іменинника вітав.
 Ґава ґудзика купляла,
 ґедзику подарувала.
 Якщо в тебе друзі гарні —
 значить, ти живеш не марно.

Валентина Романова

2. Випиши слова з буквами «ге», ґе», поділяючи на склади для переносу. Постав наголос у словах.

104. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

105. 1. Назві слова.

- Яким звуком починаються ці слова? Яка за порядком буква «еф» в алфавіті?
- Назві найдовше слово та промов ланцюжок звуків у ньому.
- Склади речення зі слів, у яких є буква «еф».

Цікаво знати!

Слів із літерою «еф» в українській мові мало. Переважно це слова, запозичені з інших мов.

106. Проскануйте QR-код та перегляньте відео-ролик. Що було для вас новим?

107. 1. Прочитай. Що було для тебе новим?

Як ти гадаєш, скільки років фломастеру? Сучасному — більше півстоліття. Але ще в Стародавньому Єгипті були знайдені мідні трубки особливої форми. Усередину цих трубок була вставлена тростинка, просочена чорнилом. Завдяки тростинці чорнило витікало не одразу, а поступово. Такий пристрій добре підходив для писання на папірусі.

2. Розкажи, що ти ще хочеш дізнатися про фломастери.

108. 1. Назви предмети, правильно вимовляючи звук [ф].

жирафа

фламінго

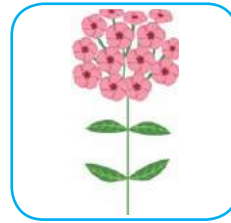
дельфініум

дельфін

фіалка

флокси

2. Виконай завдання на вибір.

- Спочатку запиши назви тварин, а потім — назви рослин.

Зразок. Тварини: жирафа.

- В орфографічному словнику знайди і запиши 4 слова, які починаються на букву «еф».

109. 1. Пригадай імена, у яких є буква «єф».

Федір, Федора, Софія, Гафія,
Тимофій, Серафима, Єфрем,
Серафим, Теофіл, Фаїна.

2. Спиши імена хлопчиків чи дівчаток (на вибір). Постав наголос.

110. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

111. Перестрибуючи через літеру, прочитай слово.

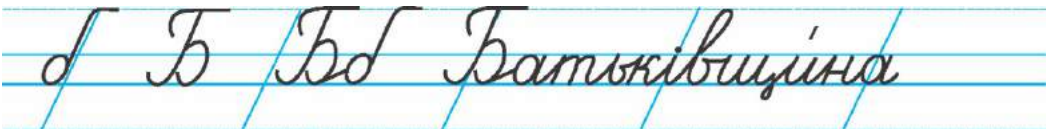

112. 1. Прочитай. Що для тебе значить *Батьківщина*?

Мама. Тато. Батьківщина. Три дорогих слова для кожного з нас. Батьки дарують життя, а Батьківщина — крила. Щоб летіти над рідною землею. Вдихати пахощі свіжого хліба. Бачити в мирному небі молодих ластів'ят. Обнімати на radoцax дорогих людей. І гордитися, що твоя Батьківщина — це Україна. (Валентина Кравець)

2. Як ти гадаєш, чому слово *Батьківщина* написано з великої літери?

3. Спиши речення (на вибір), у якому йдеться про Батьківщину.

Батьківщина

113. Проведи мовне дослідження.

Крок 1. Скільки звуків у слові *Батьківщина*?

Крок 2. Скільки букв у слові *Батьківщина*?

Крок 3. Чому в слові *Батьківщина* звуків більше, ніж букв?

Буква **щ** завжди позначає два звуки: [ш] і [ч].

114. 1. Прочитайте скоромовку.

Ящірка від дощику
в щілінку під ліщинку
швидко шмигнула.
Йди іще, дощику!

2. Позмагайтеся, хто швидше прочитає або розкаже напам'ять скоромовку.
3. Виконай завдання на вибір.
 - Спиши скоромовку.
 - Закрий підручник і запиши скоромовку з пам'яті.
4. Чи бачив (бачила) ти такий дощ? Вислови своє ставлення до дощу. Промов ланцюжок слів у слові *дощ*.
5. Визнач модель слова *дощику*.

115. 1. Прочитай прислів'я. Як ти їх розумієш?

1. Батьківщина краща від сонця, дорожча від золота.
2. Батьківщина починається із сім'ї.
3. Без Батьківщини і сонце не світить.
4. Немає у світі кращого за рідний край.

2. Спиши одне прислів'я (на вибір). Підкресли слова, у яких букв більше, ніж звуків.

116. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

117. Яка комаха збирає нектар із квітів і переробляє його на мед?

118. Досліди звуковий склад слова бджола або дзвоники (на вибір).

Крок 1. Скільки букв у слові?

Крок 2. Скільки звуків у слові?

Крок 3. Чому букв більше, ніж звуків?

Звук [дж] на письмі позначають буквосполученням дж. Звук [дз] на письмі позначають буквосполученням дз.

119. 1. Прочитай слова. Правильно вимовляй звуки [дж], [дз], [дж].

джем

ґедзь

джерело

дзиґа

джинси

дзвінок

2. Відшукай в орфографічному словнику слова з буквосполученнями дз, дж.

120. 1. Прочитай вірш. Правильно вимовляй звук [дз̑].

Дзвоники

Глянь: відвозять коники
літечко від нас.
Дзвонять в лузі дзвоники:
— Вже до школи час! —
Зупиню я коників,
вийду на росу
і найкращих дзвоників
в школу принесу.

Анатолій Камінчук

2. Скільки значень має слово *дзвоники*? Склади зі словом *дзвоники* речення.

121. 1. Прочитай. Як ти гадаєш, чому так кажуть?

Сміється, як дзвіночок дзвенить. Раді люди літу, як бджоли цвіту. Вода, як дзеркало, блищить. Гуде, як джміль.

2. Спиши. Підкресли буквосполучення, якими позначають звуки [дз̑], [дз̑'] і [дж̑].

122. 1. Прочитай текст. Устав пропущені слова.

На квітучому пагорбі виспівують _____. А біля них кружляють метелики та _____. Під калиною б'є _____.

Слова для довідок: джмелі, джерело, дзвоники.

2. Спиши речення.

3. Поясни, як пишуть буквосполучення *дж*, *дз*.

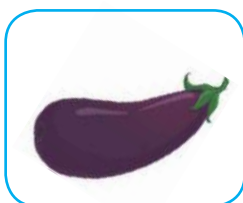

123. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

124. З якої рослини виготовляють солодкі палички?

дз кукурудзяні палички

125. Досліді, як потрібно переносити слова з рядка в рядок. Склади правила переносу слів, у яких є буквосполучення дз, дж.

кукуру-дзяні
кукурудзя-ні

наро-дження
народже-ння

При переносі не можна розривати буквосполучення **дз, дж**, вони позначають один злитий звук.

126. Прочитайте слова. Поясни, як їх можна переносити.

За-дзюркотіло, ро-дзинка, ґу-дзики, ви-дзвонювати, са-джати.

127. 1. Прочитай легенду. Що тебе найбільше вразило?

Стояла в селі дзвіниця. Сто дзвонів на ній було. Радість чи горе, свято чи урочистість* — лунав той **стодзвін**.

І от прийшли ординці*. Спалили село, старих та дітей знищили, молодих забрали в неволю. Тільки дзвіниці не вдалося їм зруйнувати — крізь землю провалилася.

* Урочистість — заходи, дії на відзначення якоїсь знаменної події.

* Ординці — ті, що належать до орди — об'єднаних кількох кочових племен під владою одного хана в тюркських і монгольських народів.

На тому місці з'явилося джерело. І як прислухатись або прикласти вухо край берега, біля водиці, то чути звуки: лунає десь із глибини стодзвінна мелодія. *(Народна творчість)*

2. Користуючись текстом, дай відповіді на запитання (усно).

1. Де стояла дзвіниця?
2. Скільки дзвонів на ній було?
3. Про що сповіщав дзвін?
4. Що зробили ординці?
5. Чому їм не вдалося зруйнувати дзвіниці?
6. Що з'явилося на її місці?
7. Які звуки чути біля води?

3. Знайди слова, у яких букв більше, ніж звуків. Запиши їх, поділяючи для переносу.

128. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

ТВЕРДІ ТА М'ЯКІ ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ

129. Яка буква утвориться, якщо буква «ер» подивиться на своє відображення у ставочку?

130. Проведи мовне дослідження.

Крок 1. Розглянь малюнок.

Крок 2. Зроби висновок, чому змінилося значення слова.

рись

рис

Буква «знак м'якшення» (ь) разом із попередньою буквою позначає на письмі м'який приголосний звук.

131. 1. Прочитай вірш. Порівняй його з правилом.

Ну а це ось — м'який знак.
В мові він — не просто так.
Олень, осінь, **хлопець**, кінь,
мальва, пень, **квасолька**, тінь...
Ви збагнули, в чім тут суть? —
звуки з ним м'які стають.

Анатолій Григорук

2. Промов ланцюжок звуків у виділених словах. Назви м'які приголосні.

132. 1. Прочитайте скоромовки. Позмагайтеся, хто прочитає швидше і без помилок.

1. Ворона проворонила вороненя. 2. Пиляв Пилип поліна з лип. 3. Зіну віз візерунчастий віз.

2. Як ви розумієте першу скоромовку?

3. Вивчіть одну скоромовку (на вибір).

4. Запишіть скоромовку з пам'яті й перевірте написане одні в одних.

133. Вимов пари виділених звуків. Чим вони відрізняються?

[л] — [л']

лук — люк

Пилип — Поліна

[н] — [н']

ворона — вороненя

сини — синє

Згадай! Букви **я, ю, є, і** після приголосних звуків позначають їх м'якість.

134. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

УРОК РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ. ТЕМА «ЧОРНОБРИВЦІ. ОПИС КВІТКИ»

135. 1. Прочитай і відгадай загадку.

У наряди пишні вбрався
і морозу не злякався.
Невеличкий цей сміливець —
золотавий

2. Вибери слово-відгадку:

а) барвінок б) чорнобривець

136. 1. Розглянь малюнок чорнобривця та згадай, що ти знаєш про цю квітку.

2. Досліді.

1. Які за величиною та кольором пелюстки квітки чорнобривців?

2. Які листки в чорнобривців?

3. Що можна сказати про запах чорнобривців?

Слова для довідки: маленькі, яскраві, оранжеві з обідками по краях, темно-зелені, вирізьблені, продовгуваті, духмяні, пахучі.

137. 1. Прочитай вірш. Порівняй з результатом свого дослідження.

Жовтий капелюшок, костюм з оксамиту —
ця осіння квіточка сонечком умита.

Спалахнув багаттям чорнобривців ряд —
різьблені листочки, духмяний аромат.

Валентина Кравець

2. Як ти розумієш словосполучення **сонечком умита**?

138. Опиши чорнобривці за планом.

1. Коли цвітуть чорнобривці?
2. Якого кольору квітки чорнобривців?
3. Які листочки в чорнобривців?
4. Що тобі нагадують чорнобривці?

139. 1. Прочитай.

Здавна українці милувалися красою чорнобривців. Ці квіти ростуть усюди: у квітниках, у парках, на газонах, просто на вулицях. Чорнобривці зігрівають нас восени своїми яскравими теплими барвами, ніби ласкаві мамині руки.

2. Спиши речення, у якому є порівняння.

140. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

141. Вправа «Квест».

1. Назви предмети.
2. Випиши зазначені букви.
3. Склади з цих букв слово.

ь / ьь / ьо У птахів є дзьоб.

142. Проведи мовне дослідження.

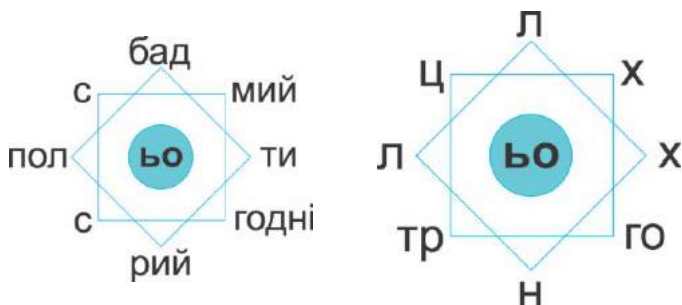
Крок 1. Назви звуки і букви у слові *дзьоб*. Чого більше: звуків чи букв? Поясни, чому ти так вважаєш.

Крок 2. Назви м'які приголосні звуки. Чому звук [дз'] м'який?

Крок 3. Зроби висновок.

М'якість приголосного перед *о* позначають **знаком м'якшення**.

143. 1. Утвори і запиши слова з *ьо*.

2. Підкресли слова, у яких 5 звуків. Чому в цих словах букв більше, ніж звуків?

144. 1. Зміни і запиши подані слова за зразком.

Синій —	пізній —
вечірній —	вчорашній —
житній —	хатній —

Зразок. Домашній — домашнього.

2. Підкресли букви, які позначають м'які приголосні звуки.

145. 1. Виконай завдання на вибір.

● Спиши, уставляючи замість крапок *ь* або *ьо*.

Пол..вий, син..ка, дяд..ко, намал..ваний, опен..к,
пол..ка, шкіл..ний.

● Склади і запиши речення з поданими словосполученнями.

Прийшли до нього; на цьому уроці; кольорові нитки.

2. Обміняйтеся зошитами та перевірте правильність виконання роботи.

146. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

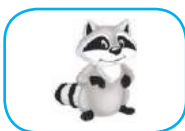
147. Поміркуй, що спільного в назвах предметів:

а) кількість складів; б) звук [й].

яблуко

єнот

юрта

їжак

148. Проведи мовне дослідження.

Крок 1. У назвах яких букв ти чуєш звук [й]?

Крок 2. На якому місці в слові стоять букви я, ю, є, ї?

Крок 3. Скільки звуків позначають букви я, ю, є на початку складу?

Букви я, ю, є на початку складу позначають два звуки. Буква ї завжди позначає два звуки. Звук [й] завжди м'який.

149. 1. Прочитай і відгадай загадку.

Як сонечка нема,
мене шукать дарма.
А сонечко сія —
завжди з тобою я.
Стрибаєш ти чи йдеш —
стрибаю, йду я теж. (ьніТ)

Галина Демченко

2. Випиши слова з буквами, що позначають м'які звуки. Підкресли букви, що позначають два звуки.

150. 1. Прочитай і спиши слова.

Співає, їдальня, якір, лялька.
Пісня, ялинка, ягідка, Олеся.

2. Підкресли в кожному рядку «зайве» слово. Поясни, чому ти так вважаєш.

151. 1. Прочитай слова, уставляючи пропущені букви. Які звуки вони позначають?

Га_, _шка, тро_нда, раді_, чита_, _струб, кра_на,
зна_, _жа, по_зд.

Букви для довідки: я, ю, є, ї.

2. Спиши слова, підкресли вставлені букви.

3. Вибери схему до виділеного слова.

152. 1. Прочитай текст. Знайди та випиши слова, у яких є букви, що позначають два звуки.

На шкільному подвір'ї росте біло-
кора берізка. Її віти тонкі, розкішні. Навесні
на ній з'являються тонкі клейкі листочки,
а згодом — сережки. Улітку вона одягає
густе зелене листя. У її затінку приємно
відпочивати.

2. Уяви себе берізкою. Що б ти розповів (розповіла) дітям, які вперше прийшли до школи?

153. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

154. 1. Розглянь зображення рослин. Розкажи про одну з них.

м'ята

майоран

нагідки

лаванда

чебрець

2. Прочитай вірш. Зверни увагу, з якою любов'ю автор пише про квіти.

Ось ваші квіти:

чебрець, лаванда, м'ята, майоран,
іще й нагідки — з сонцем засинають
і прокидаються, як сонце встане,
в сльозах.

*Вільям Шекспір,
пер. з англ. Віктора Коптілова*

3. Як ти розумієш вислів «прокидаються, як сонце встане, в сльозах»?

4. Відгадай, яка рослина «заховалася» в ребусі.

льо йо намальований майоран

155. Проведи мовне дослідження, як правильно перенести слова з **ьо**, **йо** з рядка в рядок.

Крок 1. Уважно роздивися, як перенесли слова. Зверни увагу, чи розриваються сполучення букв **ьо**, **йо**.

нама-льований

ма-йоран

намальований

майоран

Крок 2. Зроби висновок.

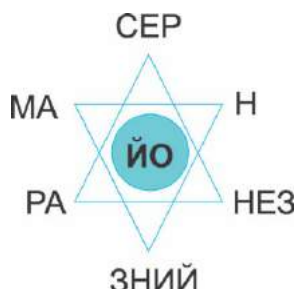

Сполучення букв **ьо, йо** при переносі слова з рядка в рядок не розриваються.

156. 1. Утворіть слова.

2. Запишіть п'ять слів (на вибір), поділяючи їх для переносу. Перевірте правильність виконаної роботи одні в одних.

157. 1. До слів лівого стовпчика добери слова з правого стовпчика.

Намальований

розмова

Кольоровий

район

Новий

олівець

Серйозна

будинок

2. Запиши сполучення, поділяючи виділені слова для переносу.

3. Знайди слово, у якому найбільше м'яких приголосних звуків.

158. 1. Прочитай текст.

Виявляється, **льодовики** у деяких місцях не розтанули. У середній частині острова Гренландія крига іноді досягає товщини близько трьох кілометрів. Антарктида також укрита льодовиком, товщина якого досягає **чотирьох** кілометрів. (З енциклопедії)

2. Що ти знаєш про льодовики? Що було для тебе нове? Розкажи, що ти хочеш дізнатися про льодовики.

3. Вибери та спиши речення з виділеними словами, поділяючи їх для переносу.

159. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

160. 1. Виконай завдання на вибір.

- Сьогодні п'ятниця. Який день буде післязавтра? Запиши.
- Гра «Дешифрувальник».

	а	б	в
1	н	л	д
2	я	е	і

Код: 1а, 2б, 1в, 2в, 1б, 2а.

2. Відтвори ланцюжок звуків у слові *неділя*.
3. Вибери модель слова, яка відповідає слову *неділя*.

неділя

161. 1. Прочитайте та вивчіть скоромовку напам'ять. Позмагайтеся, хто швидше прочитає чи промовить скоромовку.

Усім подобається це мале цуценя.

2. Виконай завдання на вибір.
 - Спиши скоромовку.
 - Запиши скоромовку з пам'яті.

3. Підкресли букви, які позначають м'які приголосні звуки.

162. 1. Прочитай і відгадай загадки. Спиши одну з них (на вибір).

1. Без рук, без ніг, а пнеться на батіг. 2. Золоте решето, а в ньому чорних хатинок повно. 3. Хто ховає під кущі наші супи і борщі?

2. Підкресли букви, які вказують на м'якість попереднього приголосного звука.

163. 1. Прочитай. Визнач, які за звучанням (тверді чи м'які) пропущені звуки. Які букви пропущені у словах?

Міся.., діду.., ба..ко, ті..ки, дя..ко.

2. Спиши, вставляючи потрібні букви. Чому у слові пропущений один звук, а потрібно написати дві букви?

164. 1. Добери до поданих слів слова, протилежні за значенням. Підкресли букви, які позначають м'які приголосні звуки.

Учора — солодкий —

далеко — правий —

весна — лінивий —

Слова для довідки: працьовитий, близько, осінь, гіркий, лівий, сьогодні.

2. З двома словами (на вибір) склади речення.

165. 1. Прочитай вірш. Що в ньому смішного?

У слона болить нога.
Слон сьогодні **шкутильга**:
гостював комар у нього,
наступив йому на ногу.

Грицько Бойко

2. Запиши виділені слова та поділи для переносу їх усіма способами.

166. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

ПОДОВЖЕНІ М'ЯКІ ПРИГОЛОСНІ

167. Прочитай слова. Які букви пропущено? З пропущених букв склади слово.

_асник, радісн_й, допи_ливий, Укр_їна, версе_ь, лі_їйка, неділ_.

168. Проведи мовне дослідження.

Крок 1. Назви п'ятий звук у слові читання.

Крок 2. Який це звук:

- а) голосний чи приголосний;
- б) м'який чи твердий;
- в) короткий чи подовжений?

Крок 3. Скількома буквами позначається на письмі?

М'який подовжений звук на письмі позначають двома однаковими буквами. У звуковій моделі м'який подовжений звук позначають так: =: .

169. 1. Прочитай слова. Правильно вимовляй подовжені звуки у словах другого стовпчика.

=	=:	=	=:
Леся	волосся	неділя	бадилля
Катя	багаття	вишня	знання

2. Спиши слова з м'якими подовженими звуками.

170. 1. Прочитай вірш. Як ти гадаєш, яка пора року описана у вірші?

На траві й квітках росинка,
шелестіння й гомін гілки,
щебетання й пісня пташки,
скрип жука, гудіння бджілки.

Яків Щоголів

2. Знайди і випиши слова з подовженими приголосними. Підкресли букви, якими вони позначені.
3. Знайди слово, що відповідає схемі.

171. Зміни слова за зразком і запиши парами. Підкресли букви, що позначають подовжені звуки.

Насінина, промінь, колос, вуглина.

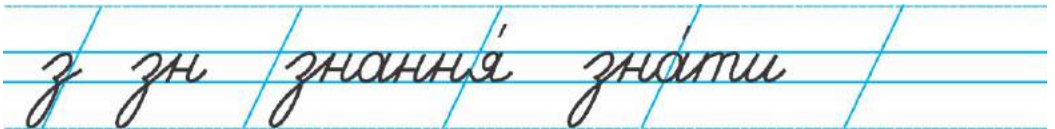
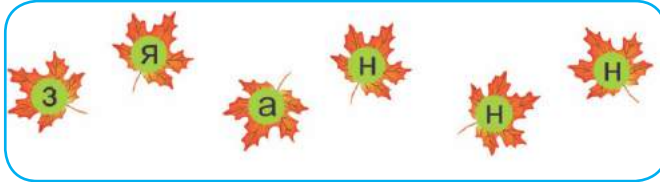
Зразок. Насінина — насіння.

172. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

173. Простеж, як облітають листочки. Утвори і прочитай слово.

174. Проведи мовне дослідження. Поміркуй, як поділити на склади слова з м'якими подовженими звуками.

Крок 1. Умовно познач звуки в слові **знання**.

Крок 2. Поділи слово на склади.

Крок 3. Зроби висновок.

Слова з подовженими м'якими приголосними на склади поділяють так: **зна** | **ння**.

175. 1. Прочитай і запиши слова.

Шиття, миття, малювання, уміння, старання, речення.

2. Поділи слова рисками на склади.

3. Обговоріть, чи правильно поділені слова на склади. Доведіть свою думку.

176. 1. Прочитай прислів'я. Як ти їх розумієш?

1. Людина без друзів — що дерево без коріння. 2. Не всяк, хто читає, в читанні силу знає. 3. Хто дає життя розуму, той не вмирає. 4. Хто знання має, той мур зламає.

2. Завдання на вибір.

- Спиши 2 прислів'я. Поділи їх дужками знизу на склади.
- Випиши слова з подовженими приголосними. Поділи їх дужками знизу на склади.

177. 1. Проскануй QR-код та послухай оповідання. Що тобі в ньому сподобалося?

2. Дай відповіді на запитання.

1. Який настрої був у Андрійка?

2. Кого він побачив? Який був хлопчик?

3. Що зробив Андрійко, щоб настрої у маленького покращився?

3. Як ти гадаєш, який настрої у людей, які роблять добрі справи?

4. Усно поділи слова на склади.

Осінній день, задав запитання, останні дні, радій життю.

178. 1. Прочитай речення.

Після вечері вдома займалися хто чим. Павлик на підлозі будував кораблика. Вуйко Пампулько на дивані перечікував дощ. Квітка вилізла на диван і взялася причісувати вуйкову копицю **волосся**. ... Пані Будьласці нічого іншого не залишалось, як зайнятися своїм **вишиванням**. (Оксана Сенатович)

2. Запиши виділені слова та поділи їх рисою на склади.

179. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

* Вуйко — дядько.

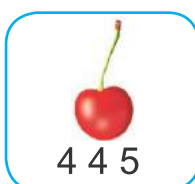

180. Вправа «Квест».

1. Назви предмети.
2. Випиши зазначені букви.
3. Склади з цих букв слово.

до побачення

до зустрічі

181. Проведи мовне дослідження. Поміркуй, як потрібно переносити слова, в яких є подовжені приголосні.

Крок 1. Зверни увагу на те, чи розриваються при переносі слова букви, які позначають подовжені приголосні звуки.

Крок 2. Зверни увагу на те, чи розриваються при переносі слова сполучення приголосного і голосного.

Крок 3. Зроби висновок.

побаче-ння

побачен-ня

дослідже-ння

досліджен-ня

Слова з подовженими м'якими приголосними звуками переносяться по-різному. Сполучення приголосного і голосного не розриваються.

182. 1. Прочитай. Випиши лише ті слова, які правильно поділені для переносу.

Жи-ття, жит-тя, ж-иття, вмі-ння, вмін-ня, вмін-ня, камі-ння, камін-ня, кам-іння, малюв-ання, ма-люва-ння, малюван-ня.

2. Обміняйтеся зошитами. Чи правильно виписані слова? Поясніть, чому ви так вважаєте.

183. 1. Які осінні прикмети ти знаєш? Прочитай і при нагоді перевір прикмети осені.

1. Багато ягід на горобині — проллються рясно дощі осінні. 2. Рання осінь випаде сніг — рання весна переступить поріг. 3. Павутиннячко літає — осінь літо проводжає.

Наталя Карпенко

2. Випиши слова із подовженими м'якими приголосними та поділи їх для переносу.

184. 1. До слів лівого стовпчика добери слова з правого стовпчика.

Шкільне	завдання
Легке	взуття
Цікаве	навчання
Нове	змагання

2. Запиши сполучення слів. Слова з подовженими приголосними поділи для переносу одним зі способів.

Зразок. Цікаве завдан-ня.

185. Проскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

УРОК РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ. ТЕМА «КОЛИ НЕМАЄ ЗМОГИ ПОДЗВОНИТИ»

186. 1. Прочитай і відгадай загадку.

Дивну скриньку носить Толя —
з неї чути голос Олі.

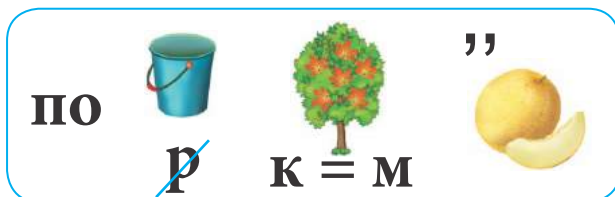
Толя скаже лиш: «Привіт!»
«Здрастуй», — чує він за мить.

Леся Вознюк

2. Обговоріть, яке основне призначення телефону. Як може телефон стати у пригоді, коли треба щось повідомити, а можливості зателефонувати немає?

3. Відгадайте ребус.

187. Проведи мовне дослідження. Поміркуй, як потрібно переносити слова, у яких є подовжені приголосні.

Крок 1. Прочитай sms-повідомлення.

Крок 2. Зверни увагу, чи в кожному повідомленні є вітання.

Крок 3. Зверни увагу, чи є підпис.

Крок 4. Зроби висновок.

1. Привіт! Передзвоню завтра після обіду.

2. Вибач, говорити не можу.

3. Дякую.

4. Автобус прибуває о 16.00.

188. 1. Прочитай.

Sms-повідомлення — це короткі повідомлення по мобільному телефону.

Такі повідомлення надсилають, коли необхідно повідомити про щось, проте немає змоги зателефонувати.

Повідомлення потрібно писати грамотно, коротко, добираючи найбільш доречні фрази.

2. Що цікавого ти дізнався (дізналася)?
3. Спиши останнє речення.

Цікаво знати!

Одне повідомлення вміщає до **70 знаків** (букв, цифр, розділових знаків). Довші повідомлення автоматично поділяються на кілька коротших.

- 189.** 1. Прокскануй QR-код, прослухай та пригадай казку «Вовк і семеро козенят».

2. Виберіть ситуацію, коли потрібно написати sms-повідомлення.

Роль	Аудиторія	Форма	Тема
Хто я?	Для когоя я писатиму текст?	У якій формі я напишу текст?	Про що я напишу?

Зразок:

Роль. Коза.

Аудиторія. Козенята.

Форма. Sms-повідомлення

Тема. У лісі вовк. Будьте обережні.

- 190.** Прокскануй QR-код і виконай домашнє завдання.

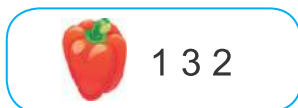

ДЗВІНКИ ТА ГЛУХІ ПРИГОЛОСНІ

191. Вправа «Квест».

1. Назви предмет. 2. Випиши зазначені букви. 3. Склади з цих букв слово.

192. Виконай завдання на вибір.

- Доповни речення.

У школі ми вивчаємо такі предмети: математику, ...

- Запиши кілька назв предметів, які є у класній кімнаті.

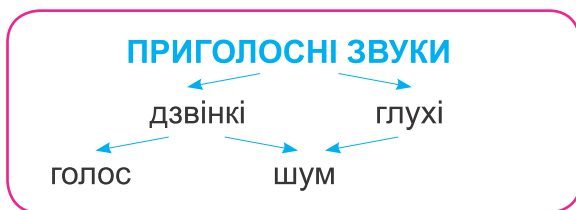

193. Проведи мовне дослідження. Пригадай, як розрізнити дзвінки та глухі приголосні звуки.

Крок 1. Вимов приголосні звуки у слові **предмет**.

Крок 2. Порівняй за гучністю звуки [д] і [т]. Для цього закрий долонями вуха і вимови звук [д], а потім [т]. Якщо у вухах дзвенить, то це дзвінкий приголосний звук. А якщо не дзвенить? Який це звук?

Крок 3. Зроби висновок.

194. Розглянь таблицю парних глухих і дзвінких приголосних.

Дзвінкі	[б]	[д]	[д']	[з]	[з']	[ж]	[дж]	[дз']	[дз]	[г]	[г']
Глухі	[п]	[т]	[т']	[с]	[с']	[ш]	[ч]	[ц]	[ц]	[х]	[к]

А ось ці дзвінки приголосні не мають пари:

[в], [л], [л'], [м], [н], [н'], [й], [р], [р'].

Не утворює пару і глухий приголосний [ф].

УДК 811.161.2(075.2)
К77

Літературний редактор: Інна Атаманюк
Верстання: Тетяна Дунаєвська
Художники: Юлія Литвин, Людмила Ткач
Дизайн обкладинки: Олена Демчак, Юлія Литвин

Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах,
які беруть участь у Всеукраїнському експерименті за темою
«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення
початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту
початкової загальної середньої освіти» на 2018–2019 н. р.
(Лист ІМЗО від 22.10.2018 № 22.1/12-Г-967)

Умовні позначення

- — початок уроку
- — домашнє завдання
- — мовно-логічні завдання
- — дослідження мовних явищ
- — словникова скарбничка (слово, вимову і написання якого потрібно запам'ятати, слова-синоніми, фразеологізми)
- — робота в парі, групі

Кравцова Н.

К77 Українська мова : посібн. для 2 кл. закладів загальної середньої освіти. У 4 ч. Ч. 2 / Н. Кравцова, О. Придаток. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. — 32 с.

УДК 811.161.2(075.2)

© Кравцова Н., Придаток О., 2018

